

TRABZON ÜNİVERSİTESİ
İLAHİYAT FAKÜLTESİ
ÖĞRENCİ MEMNUNİYET ANKETİ (2025 YILI)
ANALİZ VE RAPORU

1. AMAÇ VE KAPSAM

Bu rapor, Trabzon Üniversitesi İlahiyat Fakültesi tarafından yürütülen “**1., 2., 3., 4. Sınıf Öğrencilere Yönelik İhtiyaç Analizi ve Memnuniyet Anketi**” verilerinin sadece bir istatistiksel döküm olarak kalması için değil; kurumsal kalite standartları çerçevesinde analiz edilmesi, yorumlanması ve stratejik iyileştirme planlarına temel teşkil etmesi amacıyla hazırlanmıştır.

Bu anket (1., 2., 3., 4. Sınıf öğrencilere yönelik ihtiyaç analizi ve memnuniyet anketi) 1200 öğrenciye uygulanmış olup 144 öğrencinin katılımı ile %12 katılım oranı sağlanmıştır.

Hazırlanan bu analiz raporu;

- Kurum içi kalite süreçlerinde,
- Birim İç Değerlendirme Raporu (BİDR) ve dış değerlendirme süreçlerinde,
- Fakültenin stratejik karar mekanizmalarında somut bir kanıt olarak kullanılacaktır.

Raporun kapsamı, öğrencilerin akademik ve sosyal deneyimlerini ölçmeye yönelik olarak kurgulanan aşağıdaki 11 temayı içermektedir:

1. Program Amaçları, Program Çıktıları ve Ders Kazanımları
2. Programın Yapısı ve Ders Dağılım Dengesi
3. Öğrenme Ortamları ve Kaynakları
4. Öğretim Yöntem ve Teknikleri
5. Ölçme ve Değerlendirme
6. Akademik Danışmanlık
7. Tesis ve Altyapılar
8. Engelsiz Fakülte
9. Sosyal, Kültürel ve Sportif Faaliyetler
10. Kariyer Hizmetleri
11. Yönetim ve İdari Süreçler

2. VERİ YAPISI VE ANALİZ YÖNTEMİ

Bu çalışmada, öğrencilerin memnuniyet düzeylerini ve ihtiyaçlarını bütüncül bir yaklaşımla ölçmek amacıyla nicel ve nitel araştırma yöntemlerinin birlikte kullanıldığı karma desen (mixed methods) tercih edilmiştir. Elde edilen verilerin analizi, kurumsal rehberde belirtilen standartlara uygun olarak gerçekleştirilmiştir.

Nicel Verilerin Yapısı ve Analiz Göstergeleri: Anket formundaki kapalı uçlu ifadelerin değerlendirilmesinde 5'li Likert ölçeği (1-5) kullanılmıştır. Ölçekteki puanların anlamsal karşılıkları kurumsal rehberde belirtildiği üzere şu şekilde tanımlanmıştır:

- 1: Hiç katılmıyorum
- 2: Katılmıyorum
- 3: Kararsızım
- 4: Katılıyorum
- 5: Tamamen katılıyorum

Toplanan nicel verilerin istatistiksel analizinde temel betimsel istatistiklerden yararlanılmış; her bir tematik boyut için zorunlu göstergeler olan Ortalama (Mean) ve Standart Sapma değerleri hesaplanmıştır. Elde edilen ortalamalar, rehberde belirtilen sınıflandırma aralıklarına (Örn: 4.20–5.00 Çok Güçlü, 2.59 ve altı Kritik) göre analiz edilerek raporlanmıştır.

Nitel Verilerin Analizi (Açık Uçlu Sorular): Anketin ilgili bölümlerinde yer alan açık uçlu sorulara verilen serbest yanıtlar, içerik analizi (tematik analiz) yöntemine tabi tutulmuştur. Öğrencilerin ifadeleri incelenerek tekrarlayan görüşler, şikayetler ve öneriler gruplandırılmış; belirli temalar altında kodlanmıştır. Bu temaların görülme sıklıkları frekans ve yüzdelik oranlar ile ifade edilerek nicel verilerin yorumlanmasında destekleyici bulgular olarak kullanılmıştır.

3. DEĞERLENDİRME VE SINIFLANDIRMA

Program amaçları, program çıktıları ve ders kazanımlarına ilişkin memnuniyet düzeyinin orta olduğu (3.38) ve bu alanda iyileştirme yapılabileceği değerlendirilmiştir.

Programın yapısı ve dağılım dengesine ilişkin memnuniyet düzeyinin orta olduğu (3.22) ve bu alanda iyileştirme yapılabileceği değerlendirilmiştir.

Öğrenme ortamları ve kaynaklarına ilişkin memnuniyet düzeyinin güçlü olduğu (3.60) değerlendirilmiştir.

Öğretim yöntem ve tekniklerine ilişkin memnuniyet düzeyinin orta olduğu (2.95) ve bu alanda iyileştirme yapılabileceği değerlendirilmiştir.

Ölçme ve değerlendirmeye ilişkin memnuniyet düzeyinin güçlü olduğu (3.66) değerlendirilmiştir.

Akademik danışmanlığa ilişkin memnuniyet düzeyinin güçlü olduğu (4.18) değerlendirilmiştir. Tesis ve altyapılara ilişkin memnuniyet düzeyinin orta olduğu (2.97) ve bu alanda iyileştirme yapılabileceği değerlendirilmiştir.

Engelsiz fakülteye ilişkin memnuniyet düzeyinin orta olduğu (3.6) ve bu alanda iyileştirme yapılabileceği değerlendirilmiştir.

Sosyal, kültürel ve sportif faaliyetlere ilişkin memnuniyet düzeyinin düşük olduğu (2.45) ve bu alanın kritik iyileştirme gerektirdiği değerlendirilmiştir.

Kariyer hizmetlerine ilişkin memnuniyet düzeyinin güçlü olduğu (3.59) değerlendirilmiştir.

4. BOYUTSAL (TEMATİK) ANALİZ

Bu bölümde, Trabzon Üniversitesi İlahiyat Fakültesi öğrencilerine uygulanan “1., 2., 3., 4. Sınıf Öğrencilere Yönelik İhtiyaç Analizi ve Memnuniyet Anketi”nin 11 temel alt boyutu üzerinden kurumsal hizmet ve akademik süreçlerin genel memnuniyet düzeyleri incelenmiştir.

4.1. Program Amaçları, Program Çıktıları ve Ders Kazanımları

Program amaçları ve ders kazanımları boyutunda genel memnuniyet düzeyinin güçlü olduğu (3.63); akademisyenlerin ders işleniş hakkındaki bilgilendirmelerinden yüksek düzeyde memnuniyet duyulurken, özellikle müfredat yoğunluğu, teorik ağırlıklı işleyiş ve ezber odaklı sistem bağlamında iyileştirme gereksinimi bulunduğu görülmüştür.

4.2. Programın Yapısı ve Ders Dağılım Dengesi

Programın yapısı ve ders dağılımı boyutu, genel ortalama (3.07) itibarıyla fakültenin öncelikli iyileştirme gerektiren alanlarından biri olarak tespit edilmiştir . Nicel verilerde özellikle derslerin dönemlere (2.69) ve teori-uygulama oranına (2.89) dağılımında belirgin bir memnuniyetsizlik gözlenmiştir. Nitel veriler incelendiğinde; ağır derslerin belirli günlere ve dönemlere (özellikle 2. ve 3. sınıf) yığılması, blok ders sürelerinin uzunluğu (1.5 saat) ve normal öğretim ile ikinci öğretim arasındaki program adaletsizlikleri en sık tekrarlanan sorunlardır . Ayrıca öğrencilerin önemli bir kısmı; Kur'an-ı Kerim derslerindeki mesai dışı ek ezber saatlerinden yorulduklarını, Kelam gibi yoğun derslerin tek döneme sıkıştırıldığını ve fıkıh, tefsir, makam gibi temel alanlarda mezuniyet hedeflerine uygun pratik beceri (örneğin ezan okuma, temel Arapça metin anlama) kazandırılmadığını vurgulayarak müfredatın krediler ve uygulama odaklılık bağlamında revize edilmesini talep etmektedir .

4.3. Öğrenme Ortamları ve Kaynakları

Öğrenme ortamları ve kaynakları boyutu, genel ortalama (3.18) bağlamında "orta" seviyede yer almakta olup öncelikli iyileştirme gerektiren alanlardan biridir . Nicel verilerde dersliklerin teknolojik donanımı (3.45) nispeten güçlü bir yön olarak öne çıkarken; özellikle laboratuvar/atölye olanakları (2.90), kütüphane çalışma saatleri (3.07) ve dersliklerin fiziksel şartlarında (3.11) belirgin bir düşüş gözlenmektedir. Nitel veriler incelendiğinde; kütüphane hizmetlerinin çalışma saatlerindeki düzensizlik, personelin kütüphane ortamında gürültü/sohbet etmesi ve öğrencilerin sınav dönemlerinde KTÜ ana kampüs kütüphanesine alınmamalarının yarattığı mağduriyet en yoğun şikayet edilen konulardır . Fiziksel altyapı bağlamında ise; anayol tarafındaki dersliklerde yaşanan araç gürültüsü, havalandırma problemleri, aydınlatma sistemlerindeki (bozuk lambalar) aksaklıklar ve lavabo/su tertibatı bulunmayan penceresiz sınıfların varlığı acil müdahale gerektiren fiziksel eksiklikler olarak raporlanmıştır . Ayrıca materyal erişimi konusunda, derste kullanılan slaytların öğrencilerle paylaşılmaması da bilgiye erişimde bir engel olarak vurgulanmıştır.

4.4. Öğretim Yöntem ve Teknikleri

Öğretim yöntem ve teknikleri boyutu, 3.20 genel ortalaması ile "orta" düzeyde değerlendirilmiş olup, pedagojik işleyiş açısından iyileştirmeye açık bir alan olarak tespit edilmiştir . Nicel verilere göre, akademisyenlerin derslerde teknolojik araç gereç kullanımı (3.47) "güçlü" sınıra yakın olsa da; farklı öğretim yöntemleri kullanma (2.85) ve öğrenciyi aktif kılma (3.28) metriklerinde memnuniyet belirgin şekilde düşüktür. Açık uçlu yanıtların tematik analizi bu istatistiksel düşüşün nedenlerini net bir şekilde ortaya koymaktadır . Öğrencilerin en yoğun eleştirisi, derslerin "monolog" veya "geleneksel düz anlatım" şeklinde, akademisyenlerin masa başından kalkmadan uzun süreler (90 dakika) boyunca salt teorik aktarım yapmasıdır. Öğrenciler, bilginin kalıcılığını sağlamak amacıyla öğrencilerin derse aktif katılım gösterdiği tartışma ortamlarının kurulmasını, ezber odaklı sistem yerine proje ve performansa dayalı interaktif tekniklerin kullanılmasını talep etmektedir . Ayrıca, akademisyenlerin alan bilgisinin ve donanımlarının yüksek olduğu takdir edilmekle birlikte, bilgiyi aktarım becerilerinde eksiklikler yaşandığı; bazı eğitmenlerin ise sınıf içi iletişimde motive edici olmayan (azarlayıcı veya notla tehdit edici) bir üslup benimsediği yönündeki tekrarlayan vurgular, fakülte yönetimi açısından dikkatle ele alınması gereken kritik bulgulardır.

4.5. Ölçme ve Değerlendirme

Ölçme ve değerlendirme boyutu, 3.05 genel ortalaması ile "orta" düzeyde yer almakta ve öğrencilerin önemli şikayetlerinin yoğunlaştığı bir gelişim alanı olarak öne çıkmaktadır . Nicel veriler ile açık uçlu soruların tematik analizi birleştirildiğinde dört temel sorun alanı tespit edilmiştir: 1) Standardizasyon ve Adalet: Aynı dersi farklı akademisyenlerin verdiği

durumlarda "ortak sınav" yapılmaması, sınav zorluk derecelerinde eşitsizlik yaratmaktadır. Ayrıca öğrencilerin hazırbulunuşluk düzeylerinin (örn. düz lise ile hafızlık altyapısından gelenler) aynı kefeye konması eleştirilmektedir. 2) Sınav-İçerik Uyumu: Öğrenciler, derste işlenmeyen veya "sorulmayacağı" belirtilen yerlerden sorular geldiğini, Din Sosyolojisi gibi bazı derslerde sınavın ders içeriğiyle bağdaşmadığını ifade etmiştir. 3) Sınav Süreleri: Genel sınav süreleri yeterli bulunmakla birlikte, Belagat gibi spesifik ve yoğun derslerde süre sıkıntısı yaşandığı vurgulanmıştır. 4) Değerlendirme Esnekliği ve Yöntem Çeşitliliği: Klasik sınavlarda öğrencilerin muhakeme sürecine kısmi puan verilmemesi ve notlandırmanın çok katı olması ciddi bir motivasyon kaybı yaratmaktadır. Öğrenciler ; sadece vize-final odaklı bir sistem yerine Hadis, Tefsir, Arapça gibi derslerde sınıf içi performans değerlendirmelerinin yapılmasını, araştırma ödevleriyle not yükünün hafifletilmesini ve sınav sonrasında cevap anahtarlarının şeffaf bir şekilde açıklanarak geri bildirim verilmesini talep etmektedir.

4.6. Akademik Danışmanlık

Akademik danışmanlık boyutu, 3.21 genel ortalaması ile "orta" düzeyde değerlendirilmiştir ve geliştirilmesi gereken alanlar arasındadır . Nicel verilere göre öğrencilerin ihtiyaç duyduklarında danışmanlarına ulaşılma olanakları (3.36) nispeten daha olumlu bir tablo çizerken, akademik yönlendirme ve takip konusundaki memnuniyet (3.06) daha düşük kalmıştır. Açık uçlu soruların tematik analizi incelendiğinde bu durumun temel nedeninin "danışmanlık hizmetlerindeki standart eksikliği" olduğu görülmektedir. Öğrencilerin beyanlarına göre; bazı akademisyenler oldukça programlı, iletişim kuran ve yol gösterici bir tutum sergileyip yüksek takdir toplarken, bazı akademisyenlerin ise e-postalara dahi yanıt vermediği ve iletişim kopuklukları yaşandığı tespit edilmiştir. İyileştirme önerileri bağlamında öğrenciler ; danışmanların idari ve akademik süreçlerdeki sorunlara hakim olmalarını, sürecin kişisel inisiyatiflere bırakılmayıp her dönem başı ve sonunda rutin "öğrenci-danışman değerlendirme görüşmeleri" şeklinde kurumsallaştırılmasını talep etmektedir. Ayrıca sistemi "hiç kullanmadığını" belirten öğrencilerin varlığı, danışmanlık mekanizmasının işlevselliği ve öğrencilere tanıtımı konusunda farkındalık çalışmalarına ihtiyaç duyulduğunu göstermektedir.

4.7. Tesis ve Altyapılar

Tesis ve altyapılar boyutu, 2.18 genel ortalaması ile kılavuzda belirtilen "kritik" düzeyde (2.59 ve altı) yer almakta olup, fakültenin acil eylem planı gerektiren en sorunlu alanı olarak tespit edilmiştir . Nicel verilerde özellikle kantin fiyatlarının uygunluğu, dinlenme alanlarının yeterliliği ve sağlık hizmetleri kalemleri en düşük memnuniyet oranlarına sahiptir. Açık uçlu soruların tematik analizi bu istatistiksel çöküşün altındaki somut mağduriyetleri ortaya koymaktadır : 1) Beslenme ve Kantin: Kantin fiyatlarının öğrenci bütçesini aşması, var olan

teras katının öğrenci kullanımına kapalı olması ve özellikle yemekhane saatlerinin "ikinci öğretim" öğrencilerini kapsamaması ciddi bir beslenme sorunu yaratmaktadır. Öğrenciler alternatif olarak otomat (meşrubat vb.) yerleştirilmesini talep etmektedir. 2) Fiziksel Altyapı ve Donanım: Fakülte bünyesinde 4 yıldır bir ATM bulunmaması, öğrencilerin günlük yaşamını zorlaştıran temel bir eksikliklerdir. Ayrıca kampüs bahçesinin atıl durumda olduğu, KTÜ ana kampüsündeki gibi fiyat/performans odaklı açık hava oturma alanlarının ve kafeteryaların oluşturulması gerektiği vurgulanmıştır. Kadın öğrencilere özel dinlenme/abdesthane alanlarının eksikliği de öne çıkan taleplerdendir. 3) Sağlık, Bilişim ve İdari Süreçler: Fakültede acil durumlar (kalp rahatsızlıkları vb.) için ilk yardım veya revir imkanının bulunmaması hayati bir risk alanı olarak raporlanmıştır. Bilişim altyapısında öğrencilerin internet (Wi-Fi) erişiminde sorunlar yaşadığı, öğrenci işleri ve idari personelin iletişim ile sorun çözme süreçlerinde ise yetersiz kaldığı belirtilmektedir.

4.8. Engelsiz Fakülte

Engelsiz fakülte boyutu, 3.04 genel ortalaması ile "orta" düzeyde değerlendirilmiş olup, dezavantajlı öğrencilerin kampüs yaşamına bağımsız katılımlarını sağlamak adına iyileştirilmesi gereken alanlar arasındadır. Nicel verilerde bina giriş-çıkışlarının ve iç mekanlara (kütüphane, derslik vb.) erişimin uygunluğu birbirine çok yakın (sırasıyla 3.03 ve 3.04) puanlanmıştır. Açık uçlu soruların tematik analizi, mevcut altyapının varlığı ile işlevselliği arasındaki kopukluğu ortaya koymaktadır. Öğrencilerin ifadelerine göre; asansörler ve tekerlekli sandalye kullanımına uygun fiziksel girişler bulunmasına rağmen, bu girişlerin (örneğin kütüphane girişi) kapalı tutulması veya güzergah üzerindeki diğer ufak fiziksel engeller, dezavantajlı bireylerin tek başlarına hareket edebilmelerine mani olmaktadır. Ayrıca, fakültenin yeni yapılan ana kapı girişinde su birikintileri oluşması ve anayol kenarındaki girişin yağmurlu günlerde kapalı tutulması, sadece dezavantajlı öğrenciler için değil, tüm öğrencilerin fakülteye yaya olarak erişiminde mağduriyet yaratan genel bir altyapı ve erişilebilirlik sorunu olarak raporlanmıştır.

4.9. Sosyal, Kültürel ve Sportif Faaliyetler

Sosyal, kültürel ve sportif faaliyetler boyutu, 2.42 genel ortalaması ile "kritik" seviyede yer almakta olup, fakültenin öncelikli olarak müdahale etmesi gereken gelişim alanlarından biridir. Nicel verilerde özellikle sportif faaliyet olanaklarının yetersizliği (2.10) belirgin bir memnuniyetsizlik yaratmaktadır. Açık uçlu soruların tematik analizi incelendiğinde üç temel husus öne çıkmaktadır:

1) Fırsat Eşitliği ve Cinsiyet Duyarlılığı: Özellikle kadın öğrencilerin sosyal ve sportif (voleybol, tenis vb.) faaliyetlere katılımı için uygun alanların ve takımların bulunmadığı;

sanatsal becerilerini (enstrüman çalma, koro/orkestra vb.) geliştirebilecekleri, hassasiyetlerine uygun özel grupların kurulması talebi yoğun bir şekilde dile getirilmiştir.

2) Etkinlik Çeşitliliği ve Formatı: Öğrenciler, fakülte hayatının salt teorik dersler ve geleneksel konferanslardan ibaret olmaması gerektiğini; bilgi yarışmaları, güncel fikhî meseleler üzerine münazaralar, açık hava dersleri, piknikler ve şehir dışı gezileri gibi daha dinamik formatlara ihtiyaç duyduklarını belirtmektedir.

3) İletişim ve Kulüp İşleyişi: Kulüp sayılarının artırılması, dönem başlarında aktif tanıtım stantlarının/afişlerinin oluşturulması ve etkinlik duyurularının zamanında yapılması kurumsal iletişim bağlamında beklenen iyileştirmelerdir. Bazı akademisyenlerin kişisel çabalarıyla yürütülen etkinlikler öğrenciler tarafından yüksek takdir görse de, bu faaliyetlerin fakülte genelinde sistematik ve sürdürülebilir bir politikaya dönüştürülmesi gerekmektedir.

4.10. Kariyer Hizmetleri

Kariyer hizmetleri boyutu, 3.10 genel ortalaması ile "orta" düzeyde değerlendirilmiş olup, öğrencilerin mesleki hayata hazırlanma süreçlerinde yapısal iyileştirmelere ihtiyaç duyulan bir alandır. Nicel verilerde staj olanakları (3.25) nispeten daha yüksek puanlanırken, kariyer planlama ve rehberlik hizmetleri (2.95) yetersiz bulunmuştur. Açık uçlu soruların tematik analizi bu istatistikleri üç ana sorun başlığında somutlaştırmaktadır:

1) Staj Lojistiği ve Planlaması: Öğrenciler, staj yapılan okullardaki yığılmaları önlemek için grup sayılarının azaltılmasını, aynı okul düzeyinde mükerrer staj yapılmasının engellenmesini ve Kur'an kursu stajlarındaki günlük 4 saatlik sürenin (2 saate) düşürülerek verimliliğin artırılmasını önermektedir. Ayrıca, imamlik stajları için uzak lokasyonlar yerine kampüs içi uygulama alanlarının (üniversite camii/mescidi) kullanılması ve süreç sonunda öğrencilere resmi bir "deneyim/staj belgesi" verilmesi talep edilmektedir.

2) Sahaya Yönelik Ön Hazırlık: Hitabet ve mesleki uygulama dersleri kapsamında sahaya inmeden önce, öğrencilerin panik ve özgüven eksikliği yaşamaması adına; fakülte bünyesinde akranları önünde simülasyon odaklı kısa pratikler (hatiplik, topluluk önünde Kur'an okuma) yaptırılması elzem görülmektedir.

3) Akademik Kariyer ve Oryantasyon: Fakülteyi bilinçli tercih etmeyen öğrencilerin aidiyetini artırmak için erken dönem kariyer bilgilendirmelerine ihtiyaç vardır. Ek olarak, akademik kariyer hedefleyen öğrenciler için akademi kültürünü tanıtan konferansların düzenlenmesi ve birinci sınıftan itibaren müfredata "akademik makale yazımı" odaklı bir dersin/eğitimin eklenmesi güçlü bir beklenti olarak raporlanmıştır.

5. GÜÇLÜ YÖNLER VE GELİŞİME AÇIK ALANLAR

5.1. Program Amaçları, Program Çıktıları ve Ders Kazanımları

Güçlü Yön: Ders veren akademisyenlerin dönem başında dersin işlenişi ve içeriği hakkında bilgi vermesi (3.88)

Geliştirme Alanı: Genel müfredat hakkında önceden bilgi sahibi olma (3.06)

5.2. Programın Yapısı ve Dağılım Dengesi

Güçlü Yön: Programda yer alan derslerin akademik ve meslekî gelişime katkı sunduğu (3.74)

Güçlü Yön: Ders çeşitliliğinin yeterli olduğunu düşünme (3.57)

Geliştirme Alanı: derslerin ders saatlerinin müfredatla uyumlu ve yeterli olduğunu düşünme (3.31)

Geliştirme Alanı: Öğrencilerin ilgi alanlarına göre yeterli sayıda seçmeli ders olması (2.73)

Geliştirme Alanı: Ders sayısı ve haftalık ders saatinin, akademik olmayan etkinliklere de zaman ayırabilecek şekilde düzenlenmesi (2.76)

5.3. Öğrenme Ortamları ve Kaynakları

Güçlü Yön: Ders veren akademisyenlerin dönem başında dersle ilgili doküman ve materyal hakkında bilgi vermesi (4.03)

Güçlü Yön: Kütüphanenin teknik işleyişini (ödünç alma sistemi, açık bulunduğu saatler vb.) yeterli bulma (3.93)

Güçlü Yön: Kütüphanedeki kaynakların çeşitliliğini, kitapları ve veri tabanlarını yeterli bulma (3.84)

Güçlü Yön: Önerilen materyallere (fiziken, ekonomik olarak vb.) ulaşılabilme (3.72)

Geliştirme Alanı: Derslikler fiziksel ve teknolojik açıdan yeterli olması (3.37)

Geliştirme Alanı: Derslik dışındaki (atölye, laboratuvar) öğrenme ortamlarının sayı ve donanım açısından yeterli olmaması (2.74)

5.4. Öğretim Yöntem ve Teknikleri

Geliştirme Alanı: Ders veren akademisyenlerin öğretim yönteminin öğrenciyi aktif hâle getiren ve etkileşimli öğrenme odaklı olması (3.09)

Geliştirme Alanı: Ders veren akademisyenlerin derslerde çeşitli öğretim yöntem ve tekniklerini aktif olarak uygulaması (2.83)

Geliştirme Alanı: Ders veren akademisyenlerin bilgi aktarımından çok derin öğrenmeye, öğrenci ilgi, motivasyon ve bağlılığına odaklanması (2.94)

5.5. Ölçme ve Değerlendirme

Güçlü Yön: Ders veren akademisyenlerin sınavlardan önce sınav hakkında yeterli bilgilendirme ve açıklama yapması (3.66)

Güçlü Yön: Sınavlarda sorulan sorular öğrencilerin seviyesine uygunluğu (3.41)

Güçlü Yön: Sınavların güvenli bir ortamda gerçekleştirildiği düşüncesi (4.29)

Güçlü Yön: Sınavlarda sorulan soruların ders içerikleri ile uyumlu olması (3.79)

Güçlü Yön: Sınavların adil bir biçimde değerlendirilmesi (3.74)

Geliştirme Alanı: Sınavlar için verilen sürenin soruları cevaplamak için yeterli olmadığı (3.11)

5.6. Akademik Danışmanlık

Güçlü Yön: Danışmanın ders seçimi zamanında karşılaşılan problemlerle ilgili yardımcı olması (4.20)

Güçlü Yön: Gerekli durumlarda danışmanla iletişime geçilebilmesi (4.17)

5.7. Tesis ve Altyapılar

Geliştirme Alanı: Yemekhanenin hizmetleri ve fiziki koşullarının yeterliliği (3.19)

Geliştirme Alanı: Kantinin hizmetleri ve fiziki koşullarının yeterliliği (2.62)

Geliştirme Alanı: Beslenmeye yönelik tesis ve altyapıların çeşitliliği (2.35)

Geliştirme Alanı: Fakülte'deki teknolojik donanımlı çalışma alanlarının yeterliliği (2.72)

Geliştirme Alanı: Fakülte'deki bilişim hizmetleri, bilgi ve iletişim altyapısının yeterliliği (2.92)

Geliştirme Alanı: Fakülte'de sağlıkla ilgili bir altyapının olması (4.03 oranında bu doğrultuda bir istek mevcuttur.)

5.8. Engelsiz Fakülte

Güçlü Yön: Fakülte yönetiminin dezavantajlı bireylerin talep ve ihtiyaçlarına duyarlı olacaklarının düşünülmesi (3.85)

Geliştirme Alanı: Fakültenin fiziki şartlarının dezavantajlı grupların eğitim-öğretim imkanlarına erişimine uygunluğu (3.35)

5.9. Sosyal, Kültürel ve Sportif Faaliyetler

Geliştirme Alanı: Fakülte'deki öğrenci kulüplerinin sayısının ve çeşitliliğini yeterliliği (2.65)

Geliştirme Alanı: Fakülte'deki fiziki şartların ders dışı vakit geçirme, sosyal ve kültürel faaliyetler için uygunluğu (2.33)

Geliştirme Alanı: Fakülte'deki sosyal, kültürel ve sportif faaliyetlerin yeterli sayıda ve çeşitliliği (2.39)

5.10. Kariyer Hizmetleri

Güçlü Yön: Mezun olacakları bölümün kariyer olanaklarından haberdar olma durumu (3.65)

Güçlü Yön: Sağlanan staj imkanlarından memnuniyet (3.53)

BULGULARIN DEĞERLENDİRİLMESİ

1-2. Program Amaçları ve Müfredat Yapısı

- **Bulgu:** Akademisyenlerin dönem başında ders içeriği hakkında bilgi vermesi (3.88) güçlü bir yönken, genel müfredat hakkında önceden bilgi sahibi olma (3.06) geliştirme alanıdır.
- **Yorum:** Hocaların bireysel ders tanıtımları başarılıdır ancak kurumun genel müfredat oryantasyonunda eksiklik vardır. Öğrenci, dersin kendi içindeki planını bilmekte fakat bu dersin programın bütününe nasıl hizmet ettiğini anlamakta zorlanmaktadır.
- **Program Dengesi:** Seçmeli ders sayısı (2.73) ve akademik olmayan faaliyetlere zaman kalmaması (2.76) en zayıf noktalardır. Bu durum, müfredatın öğrenciyi "ders yüküne boğduğunu" ve kişisel ilgi alanlarına alan açmadığını kanıtlamaktadır.

3- Öğrenme Ortamları ve Kaynakları

- **Bulgu:** Kütüphane işleyişi (3.93) ve kaynak çeşitliliği (3.84) oldukça güçlüdür. Ancak atölye/laboratuvar gibi uygulama alanlarının yetersizliği (2.74) dikkat çekicidir.
- **Yorum:** Fakülte, klasik kütüphanecilik ve materyal erişiminde "Çok Güçlü"dür. Ancak modern İlahiyat eğitiminde ihtiyaç duyulan dijital içerik hazırlama, musiki veya hitabet laboratuvarı gibi "uygulama tabanlı" mekânlarda ciddi bir yatırım ihtiyacı bulunmaktadır.

4- Öğretim Yöntem ve Teknikleri

- **Bulgu:** Tüm puanlar 3.00 sınırının altındadır veya sınırındadır (Yöntem çeşitliliği: 2.83, Derin öğrenmeye odaklanma: 2.94).
- **Yorum:** Bu alan fakültenin en zayıf kasıdır. Akademik kadronun donanımı yüksek olsa da, bu bilgiyi aktarma yöntemi "öğrenciyi pasif kılan" geleneksel düz anlatım metodudur. Öğrenciler bilgi hamallığından ziyade; analiz, tartışma ve bağlılık odaklı bir ders işlenişi talep etmektedir.

5- Ölçme ve Değerlendirme

- **Bulgu:** Sınav güvenliği (4.29) fakültenin en yüksek skorudur. Sınavların adil olması (3.74) ve içerikle uyumu (3.79) güçlüdür. Tek zayıf nokta sınav süresidir (3.11).
- **Yorum:** Kurumsal adalet ve etik konusunda fakülte mükemmel bir imaja sahiptir. "Sınav süresi" şikayeti ise genellikle Belagat, Fıkıh gibi teknik/işlem gerektiren derslerdeki orantısız sürelerle işaret etmektedir.

6- Akademik Danışmanlık

- **Bulgu:** Danışmana ulaşılabilirlik (4.17) ve problem çözme hızı (4.20) "Çok Güçlü"dür.
- **Yorum:** Fakültedeki hoca-öğrenci iletişimi kurum kültürünün en değerli parçasıdır. Bu başarı, kurumsal aidiyeti ayakta tutan temel unsurdur.

7- Tesis, Altyapı ve Sosyal Hayat

- **Bulgu:** Beslenme tesislerinin çeşitliliği (2.35), kantin hizmeti (2.62) ve sosyal/kültürel faaliyetler (2.39) anketin en düşük skorlarını almıştır.
- **Yorum:** Öğrenci, fakülteyi sadece "derse girip çıkılan bir bina" olarak görmektedir. Sosyal yaşam alanlarının ve etkinliklerin (gezi, spor, kulüp) yetersizliği, öğrencilerin kampüs dışındaki ortamlara yönelmesine neden olmaktadır. Beslenme tesislerindeki memnuniyetsizlik, kalite/fiyat dengesinin acilen denetlenmesi gerektiğini göstermektedir.

8-10- Engelsiz Fakülte ve Sağlık Hizmetleri

- **Bulgu:** Yönetimin duyarlılık algısı (3.85) yüksekken, fiziki şartların uygunluğu (3.35) daha düşüktür. Sağlık altyapısı talebi ise 4.03 ile en güçlü beklentilerden biridir.
- **Yorum:** Niyet (duyarlılık) var ancak eylem (fiziki düzenleme) geriden gelmektedir. Fakültede bir sağlık birimi veya acil müdahale noktası kurulması, öğrenciler için lüks değil, zorunlu bir güvenlik ihtiyacı olarak görülmektedir.

10- Kariyer Hizmetleri

- **Bulgu:** Kariyer olanaklarından haberdar olma (3.65) ve staj memnuniyeti (3.53) "Güçlü" kategorisindedir.

- **Yorum:** Fakülte, öğrencisini mezuniyet sonrası iş hayatına hazırlama konusunda başarılı bir çizgi izlemektedir. Stajların uygulama niteliği öğrenci gözünde değerlidir.

6. KARŞILAŞTIRMALI ANALİZ

Fakültemizin 2024 ve 2025 yılı öğrenci memnuniyet verileri karşılaştırıldığında, kurumsal gelişim performansının boyutlar bazında farklılık gösterdiği tespit edilmiştir. İstatistiksel farklar ve değişim trendleri şu şekildedir:

6.1. Belirgin İyileşme Gösteren Alanlar

- Öğretim Yöntem ve Teknikleri: 2024 yılında 2.62 olan memnuniyet düzeyi, 2025 yılında 3.20'ye yükselerek +0.58 puanlık en yüksek artışı kaydetmiştir. Bu durum, akademisyenlerin ders işleme tekniklerindeki gelişimi kanıtlamaktadır.
- Program Amaçları ve Kazanımlar: Geçen yıl 3.24 olan puan, bu yıl 3.63'e çıkarak (+0.39) güçlü bir gelişim göstermiştir.

6.2. Gerileme Yaşanan ve Risk Oluşturan Alanlar

- Tesis ve Altyapılar: 2024 yılında 2.83 olan memnuniyet, 2025 yılında 2.18'e gerileyerek -0.65 puanlık en keskin düşüşü yaşamıştır. Bu boyut, fakültenin kronikleşen ve acil çözüm bekleyen en zayıf halkasıdır.
- Ölçme ve Değerlendirme: 2024'te 3.59 olan puan, bu yıl 3.05'e gerileyerek (-0.54) ciddi bir güven kaybına işaret etmiştir.
- Akademik Danışmanlık: Geçen yıl 3.75 olan yüksek memnuniyet puanı, bu yıl 3.21'e düşerek (-0.54) iletişim süreçlerinde standart kaybı yaşandığını göstermiştir.
- Kariyer Hizmetleri: 2024 yılında 3.53 olan puan, 3.10'a gerilemiştir (-0.43).

6.3. Durağan ve Değişmeyen Alanlar

- Engelsiz Fakülte: Her iki yılın ortalaması da 3.04 olarak sabit kalmıştır. Bu durum, dezavantajlı gruplara yönelik fiziksel ve idari şartlarda bir iyileştirme yapılmadığını teyit etmektedir.
- Program Yapısı: 2024 yılında 3.00 olan puan, çok küçük bir artışla 3.07'ye çıkmıştır. Müfredat yoğunluğu ve ders dağılım dengesi sorunu varlığını korumaktadır.

7. AÇIK UÇLU SORULARIN ANALİZİ

7.1. Program Amaçları, Program Çıktıları ve Ders Kazanımları

Teorik Eğitimin Ağırlığı ve Pratik/Uygulama Eksikliği

Öğrencilerin önemli bir kısmı, derslerin teorik bilgi aktarımına çok odaklandığını ve bu durumun muhakeme yeteneğini veya pratik becerileri eksik bıraktığını vurgulamaktadır.

Öne Çıkan İfadeler: "Daha pratiğe yönelik ve öğretici bir nitelik kazandırılabilir", "Uygulama alanına daha çok yer verilmeli... muhakeme eksik bırakılıyor", "Bir çok şeyin teorisini öğrenip pratik olarak hayata geçirme imkanımız maalesef olmuyor."

Frekans: Yanıt veren öğrencilerin yaklaşık %12.5'u (3 kişi) derslerde teoriden ziyade uygulamaya ağırlık verilmesini talep etmiştir.

Müfredat Yoğunluğu ve Ezbere Dayalı Sistemin Eleştirisi

Ders kazanımlarının ve müfredatın çok yoğun olması, öğrencileri kalıcı öğrenmeden ziyade ezbere ve sadece sınavı geçmeye yöneltilmektedir.

Öne Çıkan İfadeler: "Kazanımlar çok yoğun", "Ezber yapıldığı için çoğu bilgi unutuluyor", "Ders içeriği az olsa daha kalıcı bir kazanım olacağı düşüncesindeyim."

Frekans: Öğrencilerin yaklaşık %20'si (5 kişi) müfredatın hafifletilmesi gerektiğini ve ezberci yaklaşımın kalıcılığı zedelediğini ifade etmiştir.

Sınavlarla İlgili Değişiklikler

Öğrencilerden klasik sınavlar yerine çoktan seçmeli sınav öneren bir kişi bulunmaktadır. Sınavlardan sonra geri bildirim isteyen de bir kişi bulunmaktadır.

Öne Çıkan İfadeler: "Klasik sınavlardan çoktan seçmeli sınavlara test usulüne geçilmesi", "İmtihanda çıkan soruların cevaplandırılmasının (sınav sonrası çözüm) şart kılınmasını diliyorum."

Frekans: Öğrencilerin %8.33'ü (2 kişi) doğrudan sınavlarla ilgili somut değişiklik önerileri sunmuştur.

Ders Seçimi ile İlgili Görüşler

Öne Çıkan İfadeler: "Ders devam zorunluluğu kesinlikle kaldırılmalı, üstten ders alma imkanımız kesinlikle olmalıdır", "Ders hocasını seçme, Kur'an alanında hoca seçimi yapamamak, hep aynı hocalara denk gelmek insanı yıpratıyor."

Frekans: Öğrencilerin yaklaşık %8.33'ü (2 kişi) hoca seçimi, devam zorunluluğunun kalkması, üstten ders alma gibi yönetsel esneklikler talep etmiştir.

Nötr Olanlar/Yanıtsızlar

Öne Çıkan İfadeler: "Yok", "Yoktur", "....." şeklinde görüş sunmayan öğrenciler vardır.

Frekans: Öğrencilerin %20'si (5 kişi) bir görüş sunmamıştır.

7.2. Programın Yapısı ve Dağılım Dengesi

Ders Programı Yoğunluğu ve Zaman Yönetimi (En Sık Tekrarlanan Tema)

Öğrenciler, ders yükünün ağırlığından ve haftalık/dönemlik programların dengesizliğinden belirgin şekilde şikayetçidir. Özellikle 2. ve 3. sınıfın zorluğu, dinlenme vakti kalmaması vurgulanmıştır.

Öne Çıkan Görüşler: "Çok ağır dersler var", "Ağır dersler 1 günde verilmemeli", "2. sınıftaki dersler çok yoğun", "Üçüncü sınıf güz dönemi oldukça yoğun", "4 senedir her gün okula gelmekten çok yoruldum", "Her dönem birbirinden zor dersler hep aynı güne konuluyor", "Yetersiz buluyorum aktiviteler oldukça az öğrenciler kendilerine zaman ayıramıyor." "Zor geçen derslerin geç saate konulması çok yorucu oluyor."

Frekans: Anlamlı yanıt verenlerin yaklaşık %32'si (12 kişi) derslerin yoğunluğu, zor derslerin aynı güne yığılması ve kendilerine vakit ayıramamaktan şikayet etmiştir.

Kredi ve Ders Saatleri ile Alakalı Eleştiriler

Bazı derslerin kredilerinin veya saatleri sorun olarak görülmektedir.

Öne Çıkan Görüşler: "Kelam gibi müfredatı yoğun dersler bir dönemde bitirilmeye çalışılıyor", "2. Sınıf Bahar dönemi İslam tarihi 2. kredisi güz dönemi ile aynı olup ders saati de artırılmalı ve İslam tarihi dersinin hak ettiği yere çıkarılması gerekir.", "Bazı derslerin kredisi düşürülmeli. Zira sahip olduğu mevcut kredi sayısı ders yoğunluğu ile uyumlu değildir. Örneğin tasavvuf dersi.", "Temel derslerin saatleri daha fazla olabilir."

Frekans: Bu konuda spesifik ders adı vererek müfredat/saat/kredi eleştirisi yapan 4 kişi (yaklaşık %10.5) bulunmaktadır.

Kur'an-ı Kerim Dersi, Ek Dersler ve Uygulama Sorunları

Özellikle Kur'an dersi ezberleri için ders saati dışında yapılan ek derslerin oluşturduğu mağduriyetler ve mesleki pratik (musiki, hitabet vb.) eksikliği göze çarpmaktadır.

Öne Çıkan Görüşler: "Kur'an-ı Kerim dersi için ders saatleri dışında vaktimizi çokça alan ezber dersleri yapılıyor.", "Ezber için gerek olmadığı hâlde ek ders yapılıyor", "Çoğumuz imam adayız ezan okuyamıyoruz", "Din Musikî dersinin veya makam dersi Kuranı Kerim dersiyle paralel olmasını isterim."

Frekans: Kur'an dersi mesaisine ve mesleki pratik/musiki ihtiyacına değinen 4 kişi (yaklaşık %10.5) vardır.

Teorik Eğitimden Pratiğe Geçememe ve Beklenti Karşılama

Öğrencilerin bir kısmı, alınan teorik eğitimin (Arapça, Fıkıh, Tefsir) mezuniyet profilini karşılamadığını ve pratik beceri kazandırmadığını eleştirmiştir.

Öne Çıkan Görüşler: "Senelerce tefsir dersi görüp bir tane ayeti ne tefsir edip ne de tefsir okuması yapılamıyor", "İlahiyat mezunu bir öğrenci kendi başına en azından basit birer Arapça eser okuyabilir düzeyde mezun olmalıdır.", "Öğrencilerden Arapçasını geliştirmek isteyen öğrencilere öğretmenler ayrıca yardımcı olmalıdırlar."

Frekans: Mezuniyet yeterliliği ve dil/pratik kazanımında eksiklikleri dile getiren 2 kişi (öğrencilerin %5.3'ü) vardır.

Fiziksel ve İşleyiş Dair Diğer Talepler

Bu talepler ayrı ayrı kişilerden gelen tek olan taleplerdir.

Öne Çıkan Görüşler ve Frekans

Ders Süreleri: "Dağılımdan ziyade ders süreleri sorun teşkil ediyor... 1 buçuk saat" diyen 1 kişi.

Blok Araları: "Ders aralarının 30 dk dan 15 dk ya düşürülmesi" diyen 1 kişi.

İkinci Öğretim (İÖ) Adaleti: Birinci ve İkinci öğretimler arasında boş gün (Cuma) adaletsizliği olduğunu belirten 1 kişi.

Seçmeli Dersler: Yeterli kontenjan sağlanmadığı için dersi açılmayan 1 kişi bulunmaktadır.

Olumlu Görüşler ve Yanıtsızlar

"Programın genel yapısı ve ders dağılımı dengeli, makul seviyede", "Memnunum" gibi olumlu görüş belirten 2 kişi.

"Yok" şeklinde görüş belirtmeyen 3 kişi bulunmaktadır.

7.3. Öğrenme Ortamları ve Kaynakları

Kütüphane Fiziksel Şartları, Mesaisi ve Personeli

Öğrenciler, fakülte kütüphanesinin çalışma saatlerinin düzensizliğini, kapasite sorununu ve ana kampüsteki imkanlara (KTÜ Merkez Kütüphanesi) erişim kısıtlamalarını temel bir sorun olarak ifade etmektedir. Ayrıca personelin kütüphane adabına uygun davranmadığı yönünde bir şikayet vardır.

Öne Çıkan İfadeler: "Kütüphaneler sınav haftasında ve normal zamanlarda tam zamanlı çalışmalı." "KTÜ kampüste bulunan kütüphaneye sınav haftaları alınmamamız zora sokuyor.", "Kütüphaneye saatleri düzensiz.", "Çalışan kardeşlerimiz orada sohbet etmek için mi bulunuyor? Kütüphane değil sohbet odası imajı veriyor."

Frekans: Anamlı yanıt verenlerin %12,5'u (2 kişi) kütüphane mesaisi, kapasitesi, merkez kütüphane erişimi ve personel disiplini konularında şikayette bulunmuştur.

Dersliklerin Fiziksel Şartları ve Donanım Eksikliği

Ders işlenen mekanların gürültü, havalandırma, aydınlatma ve temizlik gibi temel ihtiyaçlarının karşılamadığı belirtilmektedir.

Öne Çıkan İfadeler: "Anayol tarafındaki dersliklerde yoldan gelen araç sesleri dersi olumsuz etkiliyor. Camı kapattığımızda da havasız kalıyoruz", "Penceresiz, su tertibatı olmayan sınıfımız var ellerimizi yıkayabileceğimiz lavaboya ihtiyaç var", "Dersliklerde bazı ışıklar yanmıyor, bazısı tak tuk yanıp sönüyor."

Frekans: Öğrencilerin yaklaşık %19'u (3 kişi) sınıfların gürültü/havalandırma problemi, lavabo eksikliği ve aydınlatma arızaları gibi fiziksel şikayetlerini iletmıştır.

Ders Materyallerine Erişim Sorunu

Öğretim elemanlarının kullandığı ders materyallerine (slayt vb.) öğrencilerin erişimine izin verilmemesi eleştirilmektedir.

Öne Çıkan İfadeler: "Slayt ile ders anlatıp bizlere bilgi verdiğini sandığımız bazı hocalarımız o slaytları çekmemize dahi izin vermezken biz öğrenciler olarak o slaytları evimizde de okuyabiliriz."

Frekans: Bu konuda 1 kişi hocaların ders materyallerini paylaşmamasını eleştirmiştir.

Memnuniyet Belirtenler ve Nötr/Yanıtsızlar

Öne Çıkan İfadeler: "Kullanılan öğrenme kaynakları yeterli ve güncel. Derslerde ihtiyaç duyulan materyallere kolayca ulaşabiliyorum", "Kütüphane hizmetlerinden memnunum", "Yeterli ve istifadeli buluyorum", "Memnunum."

Frekans: Öğrencilerin %25'i (4 kişi) kaynaklardan memnun olduğunu belirtmiştir. 3 kişi ise (%37,5) "Yok", "Eklemek istediğim bir şey yok" diyerek görüş belirtmemiştir.

7.4. Öğretim Yöntem ve Teknikleri

1. Düz Anlatım Eleştirisi ve Öğrenci Merkezli İnteraktif Ders İşleyiş Talebi

Öğrencilerin en büyük şikayeti, akademisyenlerin dersleri materyal kullanmadan, masadan kalkmadan ve monolog şeklinde işlenmesidir. Bu durumun dersleri sıkıcı hale getirdiği ve verimi düşürdüğü vurgulanmaktadır.

Öne Çıkan İfadeler: "Birkaç tanesi ders boyunca düz anlatıyor. Bir buçuk saat boyunca hiçbir şey yapmadan sadece dinliyoruz", "Kimi hocalar var 90 dakika masada oturuyor", "Dersler genel olarak monolog şeklinde işleniyor", "Sürekli düz anlatım yapılıyor." "Öğrenci daha fazla aktif edilmesi lazım ve tartışma ortamları daha fazla kurulmalı."

Frekans: Yanıt veren öğrencilerin yaklaşık %35'i (9 kişi) "düz anlatım", "monolog" veya "sadece oturarak ders işleme" durumundan şikayetçi olmuştur.

Pedagojik İletişim, Üslup ve Aktarım Sorunları

Öğrenciler, hocaların akademik bilgi birikimlerinin yüksek olduğunu kabul etmekle birlikte, bu bilgiyi aktarma (formasyon/pedagoji) konusunda yetersiz kaldıklarını belirtmektedir. Ayrıca öğrenciye yönelik olumsuz tutumlar (azarlama, notla tehdit etme) ciddi bir eleştiri konusudur.

Öne Çıkan İfadeler: "Hocalarımız donanımlı, ilimleri çok fazla, bazı hocalarımız ilmini aktarım noktasında yeterli olmayabiliyor", "İster dinleyin ister dinlemeyin kaybeden siz olursunuz tarzında bir anlatım benimsenmektedir.", "Azarlayıp aşağılayan akademisyenlerin yanında çok donanımlı güzel anlatım yapan hocalarımız bulunmakta", "44'ü 45 yapmam, büte kalmayın işiniz çok zor olur, bir yanlış cevap ile bütün soru gider tarzı açıklamalarda çok iyi tekniklere sahiptirler." "Bizlere öğretilen öğretim yöntem ve teknikleri aynı şekilde hocalarımıza da öğretilip uygulatılmalı."

Frekans: Yaklaşık %19'luk bir kesim (5 kişi) hocaların pedagojik aktarım eksikliğine, motivasyon kırıcı üslubuna veya iletişimsizliğine dikkat çekmiştir.

Sınav Yerine Süreç/Performans Odaklı Değerlendirme

Teorik ezberin unutulduğunu belirten bazı öğrenciler, klasik sınavlar yerine proje ve performans ödevlerine ağırlık verilmesini önermektedir.

Öne Çıkan İfadeler: "Teorik bilgiden çok pratik etkinliklere ağırlık vermeli (proje, performans vb.)", "Sınav yöntemlerinden ziyade performansa bağlı olması çok daha iyi olabilir", "Ezber unutuluyor."

Frekans: Bu konuya değinen 3 kişi (yaklaşık %12) bulunmaktadır.

Nötr/Yanıtsızlar

Öne Çıkan İfadeler: "Yok", "Başka önerim yok" diyerek yorum yapmayanlar vardır.

Frekans: Öğrencilerin %12'si (3 kişi) nötrdür.

7.5. Ölçme ve Değerlendirme

Sınav Sürelerinin Yetersizliği ve Orantısızlığı

Daha önceki nicel analizde 3,11 ile "Orta" seviyede çıkan "Sınav süresi" maddesinin temel nedeni burada açıkça görülmektedir. Öğrencilerin en yoğun şikayeti sınavlardaki zaman kısıtlamasıdır.

Öne Çıkan İfadeler: "Sınav süresinin yetersiz olduğunu düşünüyorum", "Bazı derslerin sınav süresi yetmiyor belagat gibi", "Sadece süre sıkıntısı var, onun dışında bir sorun yok."

Frekans: Yanıt veren öğrencilerin yaklaşık %23'ü (5 kişi) sınav sürelerinin genel olarak veya belirli dersler özelinde yetersiz olduğunu vurgulamıştır.

Sınav İçeriği ile İşlenen Dersin Uyuşmazlığı ve Ters Köşe Sorular

Öğrenciler, hocaların derste işlemedikleri veya "sormam" dedikleri yerlerden soru sormalarını bir mağduriyet sebebi olarak görmektedir.

Öne Çıkan İfadeler: "Görmediğimiz konulardan soru sormayın", "Sormam dedikleri kısımları özellikle soruyor ve bizleri büte bırakıyorlar", "Din sosyolojisi dersi sınavı asla ders içeriği ile bağdaşmamaktadır."

Frekans: Öğrencilerin yaklaşık %14'ü (3 kişi) işlenen konu ile sorulan sorular arasındaki uyumsuzluktan ve hocaların sınavda öğrenciyi zorlamaya yönelik "ters köşe" tutumlarından şikayet etmiştir.

Değerlendirmede Adalet, Ortak Sınav İhtiyacı ve Puanlama Kriterleri

Aynı dersi veren farklı hocaların zorluk seviyelerinin farklı olması ve klasik sınavlarda gidişata/mantığa (kısmi) puan verilmemesi adaletsizlik hissi oluşturmaktadır. Ayrıca öğrencilerin hazır bulunuşluk seviyelerinin (İmam/Hafız vs. düz lise) sınavlarda dikkate alınması talep edilmiştir.

Öne Çıkan İfadeler: "Bir hoca kolay yapıyor sınavı bir hoca zor yapıyor. Ya sınıf sisteminden çıkılsın ya da ortak sınav hazırlasın hocalar böyle daha adil olacağını düşünüyorum.", "Klasik bir sınavda mantık doğru yoldan gidene puan vermektir.", "Hafız öğrenciyle düz liseden gelen öğrenciyi aynı kefede tutmayın."

Frekans: Bu konuya değinen ve ortak sınav/adil puanlama talep eden 3 kişi (yaklaşık %14) bulunmaktadır.

Alternatif Değerlendirme Yöntemleri Talebi

Sadece vize/final sisteminin zorluğundan bunalan öğrenciler, sürece yayılan değerlendirme yöntemleri talep etmektedir.

Öne Çıkan İfadeler: "Bazı derslere sınıf içi değerlendirmenin getirilmesinin uygun olabileceğini düşünüyorum (Hadis, Tefsir, Arapça gibi)", "Hocalar isteyen için araştırma ödevi verse ders başarısı açısından bir rahatlama sağlar."

Frekans: Süreç odaklı değerlendirme ve araştırma ödevi isteyen 2 kişi (yaklaşık %9) vardır.

Sınav Takvimi ve Sınav Sonrası Geri Bildirim

Öne Çıkan İfadeler: "Sınav programı keşke öğrencinin zaman menfaatine göre ayarlınsa", "Soru cevapları mutlaka açıklanmalı."

Frekans: Takvim planlaması ve sınav sorularının çözümlerinin paylaşılması gerektiğine dair 2 kişi (yaklaşık %9) görüş belirtmiştir.

Nötr Yanıtsızlar ve Memnuniyet Belirtenler

Öne Çıkan İfadeler: "Hocalarımızın adil olduğunu düşünüyorum", "Çoğu dersin sınav süresi uygun." "Yok.", "Önerim yok."

Frekans: Memnuniyet belirten 2 kişi (%9), fikir belirtmeyen 3 kişi (%14) bulunmaktadır.

7.6. Akademik Danışmanlık

Yüksek Memnuniyet ve Danışmanlara Bireysel Teşekkür

Öğrencilerin neredeyse yarısı, danışmanlık sisteminden ve özellikle kendi danışmanlarından son derece memnundur. Bazı akademisyenlerin isimleri verilerek özverilerinden dolayı özel olarak teşekkür edilmiştir.

Öne Çıkan İfadeler: "Çok yardımcı oluyorlar hocalarımız bu konuda gayet yeterli", "İlgililer. Teşekkür ederiz", "Kendi danışmanım çok programlı, Nur Kübra Demirci hocam her konuda aydınlatıcı.", "Züleyha Birinci hocama şükranlarımı sunuyorum..."

Frekans: Yanıt veren öğrencilerin yaklaşık %47'si (7 kişi) danışmanların ilgisinden ve sistemin işleyişinden duyduğu memnuniyeti dile getirmiştir.

İletişim Kopukluğu ve Danışmanlar Arası Standart Eksikliği

Bazı öğrenciler e-postalara dönüş alamamaktan ve danışmanların ilgisinin "şansa bağlı" olmasından yakınmaktadır.

Öne Çıkan İfadeler: "Özellikle e-maillere cevap vermede sıkıntı yaşadık", "İletişim kuran hoca denk gelirse işimiz kolay, aksi halde zor."

Frekans: Öğrencilerin yaklaşık %13'ü (2 kişi) danışmanlara ulaşamama veya hocalar arası ilgi farklılıkları (standart eksikliği) konusunda şikayetini iletmiştir.

Proaktif Görüşme Talebi ve Bilgi Hakimiyeti Beklentisi

Öğrenciler, danışmanların sadece bir sorun çıktığında değil, belirli periyotlarla öğrencilerle iletişim kurmasını ve mevzuata daha hakim olmasını talep etmektedir.

Öne Çıkan İfadeler: "Her dönem başı ve sonu öğrencilerle görüşme yapmaları, dönem içinde öğrencilerle kişisel olarak görüşme olması güzel olabilir.", "Danışmanların oluşacak sorunlarla ilgili bilgili olmasını isterim."

Frekans: Sistemi geliştirmeye yönelik somut öneri sunan 2 kişi (yaklaşık %13) bulunmaktadır.

Nötr Yanıtsızlar ve Sistemi Kullanmayanlar

Öne Çıkan İfadeler: "Hiç kullanmadım", "Yok", "Önerim yok."

Frekans: 4 kişi (yaklaşık %27) sistemle ilgili bir yorum yapmamış veya danışmanlık hizmetini kullanmadığını belirtmiştir.

7.7. Tesis ve Altyapılar

Kantin, Kafeterya ve Beslenme Hizmetlerinin Yetersizliği

Öğrencilerin en büyük şikayeti; kantin fiyatlarının yüksekliği, alanın yetersizliği (özellikle kapalı teras) ve açık havada oturacak/yemek yiyecek alternatif bir kafeteryanın bulunmamasıdır. Ayrıca ikinci öğretim öğrencilerinin yemekhaneden faydalanamaması önemli bir mağduriyet olarak belirtilmiştir.

Öne Çıkan İfadeler: "Kantin çok pahalı", "Kantinin teras kısmı varken öğrenci kullanımına kapalı", "Yemekhane ikinci öğretim öğrencilerini düşünerek yapılmış bir yer değil, saatleri uzatılmalı ikinci öğretim öğrenciler de bu imkandan faydalanmalı", "Kantin yetersiz, kütüphane katına otomat meşrubat istiyoruz", "Yemek yemek için kantine çıkmak ve kapalı alanda yemek yemeyi hiç sevmiyorum."

Frekans: Yanıt veren öğrencilerin yaklaşık %32'si (6 kişi) doğrudan kantin, kafeterya, otomat ve yemekhane sorunlarına odaklanmış, fiyat ve alan kapasitesi eleştirisi yapmıştır.

Bahçe Kullanımı ve Açık Sosyal Alan İhtiyacı

Fakültenin açık alanlarının (bahçesinin) değerlendirilememesi, öğrencilerin ders aralarında vakit geçirebilecekleri sosyal tesislerin eksikliğiyle birleşmektedir.

Öne Çıkan İfadeler: "Fakültemizde bahçede yeterli boş alan mevcuttur. Kafeterya tarzı bir şey olursa çok güzel olur KTÜ'deki gibi", "Fakültenin boş alanlarına öğrencilerin aktif olarak katılım sağlayabilecekleri bir kafeterya veyahut oturma yerleri yapılmalı", "Elinde böyle bir yer olup bunu değerlendiremeyen sadece bizim fakülte olabilir."

Frekans: Öğrencilerin yaklaşık %28'i (5 kişi) bahçenin peyzajının yapılmasını ve açık sosyal alanlara dönüştürülmesini talep etmiştir.

Sağlık, Güvenlik ve Çeşitli Tesis İhtiyaçları (ATM, Uygulama, İbadet)

"Sağlık Birimi" ihtiyacı kendini göstermektedir. Ayrıca kampüs içi ATM eksikliği, kadınlara özel alanlar ve mesleki pratik için tesis (cenaze hizmetleri) talepleri listelenmiştir.

Öne Çıkan İfadeler: "Sağlık çok önemli, kalp hastalıklarına acil önemiyet verilmeli.", "Fakültede hala para çekmek için ATM yok", "Büfe, kafeterya, kadınlara özel alan ve abdesthane kesinlikle olması gerekiyor", "Cenaze hizmetleri bölümü açılmalı."

Frekans: Sağlık birimi, ATM, özel ibadet/abdest alanı ve uygulama tesisi gibi spesifik altyapı ihtiyaçlarını dile getiren 5 kişi (yaklaşık %28) bulunmaktadır.

Bilişim ve İnternet Altyapısı Sorunları

Fakültedeki Wi-Fi bağlantısına erişim zorluğu ve öğrenci işleri/bilişim destek birimlerinin iletişim sorunları dile getirilmiştir.

Öne Çıkan İfadeler: "İnternet lazım oluyor ama İnterneti olmayanlar okulda sorun yaşayabiliyorlar. Kolaylık sağlanmalı", "Belki fakültenin en sorunlu yönü bilişim sorunları ve öğrenci işleri hiçbir soruna cevap verilmiyor."

Frekans: Bu konuya değinen 2 kişi (yaklaşık %11) vardır.

Nötr Yanıtsızlar ve Memnuniyet Belirtenler

Öne Çıkan İfadeler: "Genel olarak memnunum", "Yok", "Yoktur."

Frekans: 3 kişi (yaklaşık %17) tesis ve altyapıdan memnun olduğunu belirtmiş veya herhangi bir ek görüş sunmamıştır.

7.8. Engelsiz Fakülte

Engelli/Dezavantajlı Bireyler İçin Kütüphane ve Kampüs Erişilebilirliği

Öğrenciler, fiziksel engeli bulunan bireylerin fakülte içerisindeki bağımsız hareket edebilme özgürlüğüne dikkat çekmektedir. Özellikle tekerlekli sandalyeye uygun olan kütüphane girişinin kapalı tutulması ve asansöre giden alternatif yollardaki engeller eleştirilmiştir.

Öne Çıkan İfadeler: "Kütüphane girişinin açık olmaması dezavantajlı bireyler açısından iyi değil oradaki giriş tekerlekli sandalye gibi işlevsel araçlar için çok uygun, diğer kısımdaki engeller dezavantajlı öğrencilerin tek başına gelmesine engel."

Frekans: Bu konuda öneri sunan 1 kişi bulunmaktadır.

Hava Şartlarına Bağlı Fiziksel Mağduriyetler ve Kapı Girişleri

Yağmurlu havalarda yaya olarak gelen öğrencilerin zorluk yaşamaması için kampüs giriş kapılarının (özellikle anayol tarafının) esnek kullanılması talep edilmektedir. Ayrıca yeni yapılan alanlardaki altyapı/işçilik hataları (su birikmesi) şikayet konusudur.

Öne Çıkan İfadeler: "Fakültenin hemen kapısının önü yeni yapılmasına rağmen su birikintisi oluyor. Yağmurlu günlerde anayolun kenarındaki giriş kapısının öğrenci girişi için açılması gerektiğini düşünüyorum. Yürüyerek gelen kardeşlerimiz ıslandıkça ıslanıyor."

Frekans: Yağmur suyu tahliyesi ve yaya giriş kapısının açılması talebini dile getiren 1 kişi (%14) vardır.

Nötr Yanıtsızlar ve Olumlu Beklenti Belirtenler

Öne Çıkan İfadeler: "Bu konuda duyarlı olunacağı kanaatimdeyim", "Yok", "Önerim yok", "Yoktur."

Frekans: Yönetimin sorunları çözeceğine dair inancını belirten 1 kişi ile birlikte toplam 5 kişi (yaklaşık %72) bu bölümde ek bir şikayet veya öneri sunmamıştır.

7.9. Sosyal, Kültürel ve Sportif Faaliyetler

Kadın Öğrencilere Yönelik Sosyal ve Sportif Alan İhtiyacı

Anketteki en dikkat çekici bulgulardan biri, kadın öğrencilerin fakülteadaki etkinlik ve spor imkanlarından yeterince faydalanamadıklarını hissetmeleri ve kendilerine özgü, mahremiyet hassasiyetlerini de gözetebilecek faaliyetler talep etmeleridir.

Öne Çıkan İfadeler: "Kız öğrencilere yönelik programlar düzenlenmeli... bir kadın orkestra grubu kurulmalı. Böylece mahremiyet konusunda da korunmuş olunur", "Maalesef kız öğrenciler için çok yetersiz", "Çeşitlendirilmeli. Özellikle de hanım kardeşlerimiz için", "Kızlara yönelik spor faaliyetleri olabilir."

Frekans: Yanıt veren öğrencilerin yaklaşık %24'ü (5 kişi) doğrudan kadın öğrencilere yönelik sosyal etkinlik, müzik (orkestra) ve spor faaliyetlerinin artırılmasını talep etmiştir.

Kulüp Tanıtımları, İletişim ve Duyuru Sorunları

Öğrenciler, fakülteadaki öğrenci kulüplerinin yeterince aktif olmadığını, sene başında tanıtım yapmadıklarını ve düzenlenen az sayıdaki etkinliğin de öğrencilere çok geç duyurulduğunu belirtmektedir.

Öne Çıkan İfadeler: "Dönem başında her kulüp kendi alanlarında herkese yeterli bilgilendirmeyi yapmalı, kendi kulüplerini tanıtmalı", "Kulüpler panolara yapılan faaliyetler ve

kulüple ilgili bilgi içeren afişler asabilir", "Daha fazla kulübü olmalı", "Çok geç haber veriliyor."

Frekans: Öğrencilerin yaklaşık %24'ü (5 kişi) kulüplerin sayısının artırılması, daha iyi tanıtılması ve etkinlik haberlerinin zamanında verilmesi gerektiğine vurgu yapmıştır.

Salt Konferans Yerine Gezi, Piknik ve Çeşitlilik Beklentisi

Fakülte yönetiminin etkinlik algısının "konferans" ile sınırlı kalması eleştirilmekte; daha interaktif, eğlenceli ve dışa dönük (gezi, piknik vb.) organizasyonlar istenmektedir.

Öne Çıkan İfadeler: "Konferansları etkinlik olarak görmüyorum... yönetim bunun için daha fazla etkinlik düzenlemeli", "Daha fazla kulüp, gezi, piknik, derslerle alakalı açık hava anlatımları olabilir", "Şehir dışı gezi programları daha fazla olabilir", "Daha pozitif konferanslar yapılması gerekiyor."

Frekans: Etkinliklerin sadece salonda yapılmamasını, gezi ve piknik gibi açık hava organizasyonlarıyla çeşitlendirilmesini isteyen 5 kişi (yaklaşık %24) bulunmaktadır.

Sportif Tesis Yetersizliği ve Çeşitlilik Talebi

Fakültedeki mevcut spor imkanlarının (futbol sahası ve masa tenisi) yetersiz olduğu, alternatif spor dalları için takımlar kurulması gerektiği ifade edilmektedir.

Öne Çıkan İfadeler: "Sözde bir futbol sahası var bir de 2 tane masa tenisi bu kadar. Fakülte bundan ibaret", "Bir voleybol takımı, tenis takımı vs. gibi takımlar olabilir", "Futbol turnuvalarını mutlaka 4'ler kazanır! şartı! kalkmalı."

Frekans: Spor olanaklarının yetersizliğine, adaletsizliğine ve voleybol/tenis gibi farklı branşlara ihtiyaç duyulduğuna dikkat çeken 3 kişi (yaklaşık %14) vardır.

Akademik, Kültürel Rekabet ve Sosyal Sorumluluk

Öne Çıkan İfadeler: "Bilgi yarışmaları, paneller, münazara vb. etkinlikler yapılmalı. (Örn: Münazara konuları günlük fikhî meseleler üzerinde olabilir)", "Ailesinde özel gereksinimli, hasta vs. öğrenciler ziyaret edilebilir."

Frekans: Münazara/bilgi yarışması gibi entelektüel etkinlikler ve sosyal sorumluluk projeleri (hasta ziyareti) öneren 2 kişi (yaklaşık %10) bulunmaktadır.

Olumlu Geribildirimler ve Nötr Cevap

Öne Çıkan İfadeler: "Semra hocamız güzel işler çıkararak fark yaratıyor, Allah razı olsun", "Diğer faaliyetler noktasında iyiye gidiyor üniversitemiz."

Frekans: Yapılan işleri takdir eden ve memnuniyet bildiren 2 kişi (yaklaşık %10) bulunmaktadır. (1 kişi de "Yok" diyerek yanıt vermemiştir).

7.10. Kariyer Hizmetleri

Kariyer Hizmetleri ve Staj Süreçleri

Staj Süreçlerinin Planlaması, Çeşitliliği ve Lojistik Sorunlar (En Sık Tekrarlanan Tema)

Öğrenciler, staj yapılan kurumların çeşitlendirilmemesinden, staj yerlerinin uzaklığından ve grupların kalabalık olmasından şikayetçidir. Ayrıca Diyanet Akademisi'nin varlığı öne sürülerek staj sürelerinin kısaltılması veya yerleşke içine alınması talep edilmektedir.

Öne Çıkan İfadeler: "Bazı öğrenciler iki dönemde de aynı okul düzeyinde staj yaptı bu durum gelişim açısından olumsuz", "Bir okula düşen öğrenci sayısı daha az olabilir", "Uzak yerlere staj için gönderilmesi bir şey katmaktan çok götürüyor. İmamlık stajı üniversitede yapılacak bir camide uygulanabilir", "Akademi geldiği için staj bir dönem olabilir", "4 saatlik süresi 2 saate indirilebilir."

Frekans: Yanıt veren öğrencilerin yaklaşık %29'u (5 kişi) stajın planlaması, süresi, lokasyonu ve okullardaki yığılmalarla ilgili yapısal eleştirilerde bulunmuştur.

Akademik Kariyer Rehberliği ve Yönlendirme İhtiyacı

Öğrenciler sadece din görevliliği veya öğretmenlik değil, "Akademisyenlik" kariyeri hakkında da yönlendirilmek istemektedir. Bilimsel yayın hazırlama (makale yazma) becerisinin müfredata eklenmesi güçlü bir talep olarak öne çıkmaktadır.

Öne Çıkan İfadeler: "Akademik hayat hakkında bilgi sahibi olmayan öğrencilere akademiye dair konferanslar verilmeli", "Birinci sınıftan itibaren herhangi bir ders veya konu hakkında 'makale' nasıl yazılır, buna dair öğrencilere ders verilmeli", "Bölümün kariyer olanakları için bilgi verilebilir."

Frekans: Öğrencilerin yaklaşık %18'i (3 kişi) akademik kariyer rehberliği, kariyer olanakları tanıtımı ve makale yazım eğitimi talep etmiştir.

Staj Öncesi Özgüven Eksikliği ve Pratik Hazırlık

Öğrencilerin sahaya (Kur'an kursu veya cami) çıkmadan önce fakülte içerisinde yeterince pratik yapmadıkları için stajda panikledikleri ve camiayı temsil etmede zorlandıkları kritik bir gözlem olarak iletilmiştir.

Öne Çıkan İfadeler: "Hitabet dersi stajına göndermeden önce birden çok kez farklı öğrencilerin önünde Kur'an okuma kısa kısa hatiplik yapma hususlarında desteklenilmesi gerekiyor. Gençlerimiz inanılmaz panik yapıyorlar bu da kurslarda komik duruma düşmelerine sebep oluyor."

Frekans: Staj öncesi mikro-öğretim / simülasyon ihtiyacına vurgu yapan 1 kişi (%6) bulunmaktadır.

Motivasyon, Çeşitlilik ve Stajın Belgelendirilmesi

Bölümü isteyerek tercih etmeyen öğrencilerin motivasyonunu artırmak için Erasmus vb. olanakların vurgulanması ve yapılan stajın resmî bir belgeyle taçlandırılması istenmektedir.

Öne Çıkan İfadeler: "Yapmış olduğumuz staj, bize deneyim dışında hiçbir belge ya da puan kazandırmadı. Staj sonunda deneyimimizi gösteren belge verilmelidir", "Öğrencilere teşvikten ve sevdirmek babında bazı güzel etkinlikler ve staj programları veya Erasmus imkanlarının daha fazla olması."

Frekans: Belgelendirme ve motivasyon artırıcı yurt dışı/çeşitli staj imkanları talep eden 2 kişi (yaklaşık %12) vardır.

Nötr Yanıtlar, Olumlu Görüşler ve İlgisiz Yanıtlar

Öne Çıkan İfadeler: "Stajla ilgili saatler, zaman yeterli", "Teşekkür ediyorum", "Yok", "Önerim yok"

Frekans: 6 kişi (yaklaşık %35) sürelerin yeterli olduğunu belirtmiş, teşekkür etmiş veya "Yok" diyerek ek görüş sunmamıştır.

8. ÖNCELİKLENDİRME VE RİSK ANALİZİ

Trabzon Üniversitesi İlahiyat Fakültesi bünyesinde yürütülen 2025 yılı "1., 2., 3., 4. Sınıf Öğrencilere Yönelik İhtiyaç Analizi ve Memnuniyet Anketi" sonuçları, 11 temel boyutta incelenmiş ve fakültenin genel öğrenci memnuniyet profilinin "orta" düzeyde olduğu tespit edilmiştir.

Analiz sonuçlarına göre; akademisyenlerin ders işlenişi hakkında dönem başı bilgilendirme yapmaları, bölüm müfredatının anlaşılabilirliği ve dersliklerin teknolojik donanımı fakültenin Güçlü Yönleri olarak öne çıkmaktadır. Bununla birlikte, kurumun acil müdahale gerektiren Kritik İyileştirme Alanları (2.59 altı) sırasıyla; Tesis ve Altyapılar (2.18) ile Sosyal, Kültürel ve Sportif Faaliyetler (2.42) boyutlarıdır. Öğrenciler özellikle; temel kampüs olanaklarının (ATM, uygun fiyatlı beslenme, İkinci Öğretim yemekhane hizmeti) yetersizliğinden, kadın öğrencilere yönelik sosyal/sportif alanların eksikliğinden, sınav değerlendirmelerindeki standardizasyon sorunlarından ve müfredatın ezber/teori odaklı yoğunluğundan ciddi düzeyde rahatsızlık duymaktadır. Kalite güvence döngüsünün (PUKÖ) sağlıklı işletilebilmesi adına, tespit edilen bu nicel ve nitel bulguların hızla eyleme dönüştürülmesi elzemdir.

Stratejik Öneriler Araştırma bulgularından yola çıkılarak, fakülte üst yönetimine ve ilgili karar alma organlarına sunulan stratejik öneriler aşağıda maddeler halinde özetlenmiştir:

- Altyapı ve Öğrenci Hizmetleri Seferberliği: Fakülte fiziki sınırları içerisinde ivedilikle bir ATM cihazının kurulması için ilgili bankalarla protokol yapılması; kantin fiyat politikalarının denetlenmesi ve İkinci Öğretim öğrencilerinin mağduriyetini giderecek şekilde yemekhane hizmet saatlerinin uzatılması gerekmektedir.
- Ölçme ve Değerlendirmede Standardizasyon: Aynı kodlu dersi farklı akademisyenlerin verdiği durumlarda yaşanan notlandırma ve zorluk derecesi adaletsizliklerini gidermek amacıyla, fakülte genelinde "Ortak Sınav" uygulamasına geçilmesi ve kısmi/gidiş yolu puanlamasını içeren şeffaf değerlendirme rubriklerinin (dereceli puanlama anahtarı) zorunlu hale getirilmesi önerilmektedir.
- Müfredatın Pratikleştirilmesi ve Kariyer Odaklılık: Eğitim programındaki ezber ve salt teorik yoğunluğun azaltılarak; mesleki uygulama/hitabet derslerinde "akran önünde simülasyon" pratiklerinin artırılması, birinci sınıftan itibaren akademik yazım eğitimlerinin verilmesi ve staj okullarındaki yığılmaların önüne geçecek lojistik planlamaların yapılması gerekmektedir.
- Kapsayıcı Sosyal ve Kültürel Kampüs Yaşamı: Sosyal faaliyetlerin yalnızca konferanslarla sınırlı tutulmayıp; bilgi yarışmaları, açık hava dersleri ve münazaralarla çeşitlendirilmesi elzemdir. Özellikle kadın öğrencilerin fırsat eşitliği çerçevesinde katılabilecekleri spor takımlarının ve sanatsal grupların (koro/orkestra, enstrüman kursları) fakülte bünyesinde/kulüpler aracılığıyla desteklenmesi stratejik bir önceliktir.
- Danışmanlık ve İletişim Standartlarının Belirlenmesi: Akademik danışmanlık hizmetlerinin akademisyenlerin kişisel inisiyatifinden çıkarılarak, her dönem başı ve sonunda

yapılması zorunlu olan "rutin değerlendirme toplantılarına" dönüştürülmesi ve iletişim (e-posta dönütleri, kulüp duyuruları vb.) süreçlerinin standardize edilmesi önerilmektedir.

9. PUKÖ DÖNGÜSÜNE DAYALI İYİLEŞTİRME PLANI

Başlık / Sorun	Planla	Uygula	Kontrol	Önem	Hedef	Süre
1. Program Yapısı ve Amaçları: Aşırı teorik müfredat, ağır derslerin aynı güne yığılması ve ezber yükü.	Ders programlarının zorluk derecesine göre dengeli dağıtılması; müfredatın pratik ağırlıklı güncellenmesi.	Blok/zor derslerin günlere dağıtılması, Kur'an ezberlerinin ders saati içine alınması.	Dönem başı ders programı itiraz sayıları ve öğrenci başarı/devam oranları analizi.	Program hazırlama komisyonunun çalışma esaslarının revizesi.	Ders yükü ve program dengesizliği şikayetlerini minimize etmek.	1 Akademik Yıl
2. Ölçme ve Değerlendirme: Bazı derslerde sınav sürelerinin yetersizliği ve çok şubeli derslerde zorluk farklılığı.	Krediye/zorluğa göre standart sınav süreleri belirleme; çok şubeli derslerde ortak sınav/komisyon kararı alınması.	Sınav yönergelerinin güncellenmesi, ortak sınav sistemine geçiş ve ilan edilmesi.	Sınav sonrası öğrenci not itirazlarının ve madde memnuniyet puanlarının incelenmesi.	Süre/adalet şikâyeti devam eden derslerde soru bankası oluşturulması.	Sınav süresi memnuniyetini 3.50 puanın üzerine çıkarmak.	1 Akademik Yıl
3. Öğretim Yöntemleri: Derslerde düz anlatım (monolog) kullanılması ve pedagojik iletişim eksikliği.	Akademik personele yönelik "Öğrenci Merkezli İnteraktif Eğitim" semineri planlanması.	Ders izlencelerine öğrenci merkezli (panel, tartışma, proje) ödev ve faaliyetlerin eklenmesi.	Dönem sonu ders değerlendirme anketlerindeki "yöntem/teknik" puanlarının izlenmesi.	Israrla düşük puan alan dersler için bölüm başkanlığı nezdinde geri bildirim toplantıları.	İnteraktif ders işleyiş ve öğrenci katılım oranını %40 artırmak.	1 Akademik Yıl
4. Öğrenme Kaynakları: Kütüphane mesai saatlerinin düzensizliği, personel iletişimi ve dersliklerde fiziki eksiklikler.	Kütüphane çalışma saatlerinin sabitlenmesi/uzatılması ve derslik fiziki şartları (ses, ışık) için keşif.	Sınav haftaları vardiya düzenlemesi, arızalı aydınlatmaların tamiri, görevli personelin uyarılması.	Kütüphane giriş-çıkış verileri ve teknik servis arıza talep kayıtlarının takibi.	Kapasite aşımında alternatif okuma salonu tahsisi.	Öğrenme kaynakları fiziki şikayetlerini %50 azaltmak.	1 Yarıyıl
5. Danışmanlık Sistemi: Bazı danışmanların e-postalara dönüş yapmaması ve	Danışmanlık saatlerinin zorunlu hale getirilip ilan edilmesi; dönem	Ofis kapılarına ve web sitesine danışmanlık saatlerinin asılması, e-posta dönüş sürelerinin	Danışmanlık saatlerindeki öğrenci görüşme tutanakları ve	İletişim kurmayan danışmanların uyarılması ve gerekirse	Danışman ulaşılabilirliğini tüm öğrenciler için %100'e çıkarmak.	1 Yarıyıl

Başlık / Sorun	Planla	Uygula	Kontrol	Önlem	Hedef	Süre
düzenli görüşme eksikliği.	baş/sonu toplantı takvimi.	standartlaştırılma sı.	otomasyon kayıtları.	danışmanlık yükü değişimi.		
6. Tesis ve Altyapılar: Kantin pahalılığı, bahçede sosyal alan eksikliği, İkinci Öğretim yemekhane sorunu, revir ve ATM eksikliği.	Kantin fiyat denetimi, bahçeye oturma alanı projesi, bankalarla ATM yazışması ve İÖ yemek saatinin ayarlanması.	Kantin terasının açılması, SKS ile İÖ yemek tahsisi, ilk yardım/sağlık dolabı oluşturulması.	Periyodik kantin denetim tutanakları ve İkinci Öğretim yemekhane kullanım oranları.	İhale şartnamelerine fiyat/hizmet sınırları eklenmesi, kampüs master planı revizyonu.	Tesis memnuniyet oranında %30 genel artış sağlamak.	6 Ay
7. Engelli/Dezavantajlı Öğrenci Erişimi: Kütüphane engelli girişinin kapalı olması ve bina girişindeki su birikintileri.	Engelli girişlerinin sürekli açık tutulması talimatı ve giriş kapısındaki drenaj/eğim sorununun tespiti.	Engelli rampası kilitlerinin iptali ve peyzaj birimince su tahliye (gider) yollarının düzeltilmesi.	Engelli Öğrenci Birimi temsilcisi ile periyodik erişilebilirlik görüşmeleri.	YÖK Engelsiz Üniversite (Turuncu Bayrak) erişilebilirlik standartlarına başvuru/denetim	Engelli öğrenciler için %100 bağımsız fiziksel erişilebilirlik.	3 Ay
8. Sosyal ve Sportif Faaliyetler: Kadın öğrencilere özgü (mahremiyete uygun) alan eksikliği, kulüplerin pasifliği ve etkinliklerin tekdüzeliği.	Kadın öğrencilere yönelik kulüp/takım (örn: Musiki) planlaması ve Sene başı Kulüp Tanıtım Günleri organizasyonu.	Kulüp şenliği düzenlenmesi, etkinliklerin konferans dışına (gezi, piknik, spor) çıkarılması.	Etkinlik katılım yoklamaları, aktif kulüp ve üye sayılarındaki artışın takibi.	Pasif kulüplerin kapatılması, aktif ve talep gören kulüplere ek bütçe/araç desteği.	Kulüp üye sayısını ve etkinlik çeşitliliğini %50 artırmak.	1 Akademik Yıl
9. Kariyer ve Staj: Staj yerlerinin uzaklığı, kalabalık olması ve öğrencilerin sahaya çıkmadan önce pratik/özgüven eksikliği yaşaması.	Staj (Hitabet) kurumlarının çeşitlendirilmesi ve fakülte içinde "kursü/hitabet simülasyonları" planlanması.	İl/İlçe müftülükleri ve MEB ile yeni protokoller; akademik makale/kariyer eğitimleri düzenlenmesi.	Staj dönemi sonu kurum ve öğrenci geri bildirim formlarının analizi.	Düşük verimli staj noktalarının iptali, stajın resmi başarı belgesi ile sertifikalandırılması.	Staj verimliliğini ve öğrencilerin sahaya hazırlık özgüvenini maksimize etmek.	1 Akademik Yıl

10. SONUÇ VE GENEL DEĞERLENDİRME

1. Genel Profil ve Katılım Durumu

Fakültemiz 1., 2., 3. ve 4. sınıf öğrencilerine yönelik düzenlenen ihtiyaç analizi ve memnuniyet anketi, 1200 öğrenciye uygulanmış olup 144 öğrencinin katılımı ile **%12'lik** bir katılım oranıyla tamamlanmıştır. Elde edilen nicel veriler (Likert ölçekli puanlamalar) ve nitel veriler (açık uçlu yanıtlar) birlikte incelendiğinde, fakültemizde genel memnuniyet düzeyinin "Güçlü" (3.40 - 4.19 aralığında) bir eğilim sergilediği görülmektedir. Ancak öğrencilerin açık uçlu sorulara verdikleri detaylı yanıtlar, nicel verilerin arkasındaki spesifik mağduriyetleri ve acil çözüm bekleyen altyapı/pedagoji sorunlarını gün yüzüne çıkarmıştır.

2. Fakültemizin Temel Güçlü Yönleri (Korumamız Gereken Alanlar)

Anket sonuçlarına göre öğrencilerin fakültemizde en çok takdir ettiği ve yönetime güven duyduğu hususlar şunlardır:

- **Sınav Güvenliği:** Öğrenciler, sınavların son derece güvenilir ve adil bir ortamda yapıldığına tam bir inanç duymaktadır (4,29 Puan - Çok Güçlü).
- **Danışmanlık Sistemi:** Özellikle iletişime açık, e-postalara dönüş yapan ve süreci yakından takip eden akademik danışmanların varlığı (isim verilerek teşekkür edilen hocalarımız) öğrenci aidiyetini artıran en büyük unsurlardandır.
- **Kariyer Olanakları Farkındalığı:** Öğrencilerin büyük çoğunluğu, mezuniyet sonrası iş imkanları hakkında fakülte tarafından yeterince bilgilendirildiğini düşünmektedir.

3. Gelişime Açık Kritik Alanlar (Acil Eylem Gerektiren Konular) Nitel veri analizi sonucunda, öğrenci memnuniyetini doğrudan etkileyen ve "PUKÖ İyileştirme Planı"na dahil edilen temel sorun alanları 3 ana başlıkta toplanmıştır:

A. Eğitim, Öğretim ve Ölçme Süreçleri:

- **Monolog (Düz) Anlatım Sorunu:** Anketteki en sert eleştirilerden biri, birçok akademisyenin 90 dakikalık dersleri yalnızca masada oturarak ve interaktif bir yöntem kullanmadan (düz anlatımla) işlemesidir.
- **Teori-Pratik Dengesizliği:** Müfredatın aşırı teorik ve ezbere dayalı olması kalıcı öğrenmeyi engellemektedir.

- **Sınav Süreleri ve Standart Eksikliği:** Bazı derslerde (örn. Belagat) sürelerin yetersiz kalması ve çok şubeli derslerde farklı hocaların farklı zorluk seviyelerinde sınav yapması, öğrencilerin adalet algısını zedelemektedir.

B. Fiziki Altyapı, Tesisler ve Kütüphane:

- **Kütüphane Hizmetleri:** Mesai saatlerinin sınav haftalarında dahi düzensiz olması ve kütüphane personelinin çalışma ortamına uygun olmayan tutumları şikayet almıştır.
- **Sosyal Alan ve Kantin Yetersizliği:** Fakülte bahçesinin dinlenme alanlarına dönüştürülememesi, kantin fiyatlarının yüksekliği, kapalı terasın kullanılamaması ve İkinci Öğretim öğrencilerinin yemekhane hizmetinden kısıtlı faydalanması en büyük fiziksel eksikliklerdir.
- **Erişilebilirlik:** Kütüphanedeki tekerlekli sandalye girişinin kapalı tutulması ve bina önlerindeki su birikintileri dezavantajlı öğrenciler için ciddi mağduriyet yaratmaktadır.
- **C. Sosyal Yaşam, Kulüpler ve Staj Uygulamaları:**
- **Kadın Öğrencilere Özgü Alan İhtiyacı:** Kadın öğrencilerin mahremiyet beklentilerine uygun, kendilerini rahat hissedebilecekleri sosyal kulüpler (örn. kadın orkestrası) ve spor faaliyetleri talep edilmektedir.
- **Staj (Hitabet) Öncesi Simülasyon Eksikliği:** Öğrencilerin doğrudan sahaya (cami/Kuran kursu) gönderilmesi özgüven eksikliğine (paniklemeye) yol açmaktadır. Fakülte içi kürsü/hitabet provalarına ihtiyaç vardır. Ayrıca staj yerlerindeki yığılmalar ve akademik kariyer düşünenler için makale yazımı gibi eğitimlerin eksikliği vurgulanmıştır.

4. Stratejik Sonuç ve Kapanış

İhtiyaç analizi ve memnuniyet anketi verileri göstermektedir ki; fakültemizdeki akademik bilgi birikimi ve ölçme değerlendirme sistematığı öğrenciler tarafından büyük ölçüde saygı görmektedir.

Önümüzdeki eğitim-öğretim döneminde memnuniyet oranını en üst düzeye çıkarmak için; öğretim üyelerimizin "**öğrenci merkezli ve interaktif**" ders işleme modellerine teşvik edilmesi, **kütüphane ve kantin gibi yaşam alanlarının** standartlara oturtulması ve özellikle **staj/kariyer süreçlerinde** sadece Diyanet/MEB değil, akademik (lisansüstü) hedeflere yönelik de altyapı sunulması kritik önem taşımaktadır. Sunulan PUKÖ planının

titizlikle uygulanması, fakültemizin kurumsal aidiyetini ve kalite standartlarını kalıcı olarak yükseltecektir.